

S C O T I A.

Stat cameratum, alta & duri testudine saxi
Subterraneum iter, remis velisque subinde
Pervium, & oblongum celeris jactum ultra sagitte,
Dum fugium violentum astum, gestumque fragorem
Vicinum ad scopulum, magna formidine nautae.
Nomine Castellum antiquum jacet Insula ad ortum,
Qui locus est naturali munimine tutus,
Squamigerum, frugumque ferax, orisque, volucrum
Sufficiens victimum indigenis aliisque colonis:
Verum ubi terram aperit sinus, astu intrante Briennus
Insula, & Eu umbrosa & sylvis sublustris opacis,
Vnde latro insidiis vim pretereuntibus infert.
Hinc Gruinorta jacet gelidam magis Insula ad arcton,
Intus opaca itidem; inessa & latronibus ipsa.
Inque plagam spectans caeli parva Insula eandem,
Dicta Sacerdotum, fert pabula, & ova volucrum;
Proxima Afulla, propinquaque Habrora, & magna minorque
Huic juxta Insula Equorum, & Mertaika insula rursus
Iuxta hanc, hecque octo, ante sinumq; lacumq; Briennum
In Boream excurrunt, hinc Haraja, inde Leogus
Millia sexaginta patent in longum, lata bis octo:
Insulam enim unam faciunt haec, non maris astu
Infuso, at sicco divisae limite agrorum,
Et propria dominorum omni ditione dirempta.
Pars luci media exposita est Haraja, ubi Mandras
Exstruxit monachorum Maclodus Roadilla.
Quod sat ad annonam fœcundi hic frugibus agri:
Pasca sunt ovium pasta accomoda, cuius
Gramine mons altus viret ad fastigia summa.
Errantes cernas, certo & Domino absque vagantes
Lanigeras, annisque graves: quas fastibus auger,
Quod vulpes nunquam aut lupus insidetur ovili,
Aut tractu immenso hic se in spiram colligat anguis:
Sunt tamen hic cervique humiles, sylvaeque frequenter,
In collimitio, Haraja dirimente Leogum.
Hic quoque cœruleis salmonibus amnis abundat.]
In parte ad Boream sevum est projecta Leogus,
Culta frequensque satis fœcundi ad littoris oras;
Arx una, at quadruplex divinis curia rebus,
Majorisque amnes septem, bis sexque minores,
Pinnigeris per fœcundi salmonibus omnes:
Pluribus inque locis scissas penetrat mare terras,
Inque sinus fundit se, halecum copia abundans:
Proventusque ovium hic in saltibus, inque ericetis,
Ingens, quas & in angustum de more coactas
Antiquo vellunt, non tondent, idque quotannis.
Campestrisque soli constat pars magna ericetis,
In quibus ex musco putri est pernigrata superne
Terra, diu sylvis jam putrescentibus orta;
Concissa hac crusta oblongus fit cespes, in usum
Ignis, ubi ad Solem fuerit siccatus acutum:
Inde marina solum nudum bene stercorat alga.
Tum centena uno consurgunt culmina grano,
Tum lassus gravidis procumbit culmus aristis:
Plerunque est ingens hic copia Balenarum:
Et capitur ianta, ut decimas prægrandibus, uno
Tempore, septenis quater, atque minoribus ultra
Ter quadragenas reddant de more solutas.
Est & in hac spelunca ingens, ubi marmoris astu
Digresso manet alta maris permanea vorago,
Scotia.

Orgyam ad alteram, ubi redit astu ad quattuor alta.
Hic genus omne, & vi & sexus, in rupibus altis
Dum sedet ingentem cito vim discrimine nullo.
Squamigerum lino atque hamis subducit in auras.
Rona solo piano atque humili cultoque, Loego
Millia ad astrium est ortum sita sexaginta,
Cultores hominesque rudes, & religionis
Expertas omnino omnis; qui his dominatur
Assignat certum numerum pecudumque hominumque,
Commode ut & vivant, & rectigalia solvant;
Quippe farine vim magnam excussa hordeo ovillis
Pellibus insutam, quantumque, & carnis ovilla,
Atque marinorum avium, quas Solis ad astum
Durarunt proventum ultra superaverit hornum.
Quod victimum est ultra, ad dominum redit omne Leogum,
Qui superent capite illa supernumeraria turba
Tum fundi Domino à cultoribus annumeratur.
Sic nihil usque illis deest unquam, & cuncta redundant.
Hi mores antiqui, hec peccatoria, que nec inerti
Perdita luxurie, nec avare obnoxia curæ.
O fortunatos nimium bona si sua norint!
Fœlices nimium si Christum & se bene norint!
Quantum infœlices! quum nec se, nec sua norint.
Romano sacrum bac colitur tellure sepulchrum;
Cui ligò perpetuus comes, hoc, cum quis moritur, mox
Inveniunt designatum de mane sepulchrum.
Si qua fides, dum mira canunt, majoribus aeo
Aut pietas dum vana serunt cultoribus arcis
Ni Dis ipse malus miseris deludat hiantes.
Hic & Balena esca, hamo & capiuntur adunco.
Milia in occasum hinc bisque octo, milleque passus,
Longa Suiskeraja mari jacet Insula in alto,
Quæ, nec valle herbas, ericam nec montibus ullam
Progenerat, rupes tantum se attollit in atras,
Quis muscus tegit ater, & alba aperit maris unda.
Hic volucres passim ponunt varia ova marina,
Excluduntque suos pullos, prædaque saginant:
At prius enatis quam fulcent æera pennis,
Turba frequens è vicinis adnavigat oris
Prædatrix; tribuitque dies his octo legendis,
Durandiisque aura & Phœbi vertigine, donec
Naviculas plumis onerent & carne rigente.
Insula in hac rara, & peregrina avis indole Colca,
Ansere mole minor paulo, nec pondere major,
Nidificat, suaque ova locat quibus incubat, atque
Pulliciem in vestem excludit, fovet, educat, ultro
Vesticipem linquit, pennis sine veste solutis
Ipsa petens undas, quas se immittit in altas,
Nec pennis plumisque pedum, sed remigat alis,
Hibernam & vestem bruma fera frigora contra,
Natura, non arte sibi texit levidensa,
Delitiis dapibusque novis se se ipsa saginans,
Donec vere novo tepidi blanda aura favoni,
Vestitamque habitamque bene, factuque gravatam,
Remigio alarum reverbat, pennisque reducat,
Quamquam nulla illi pennato in corpore caulis
Corpus ab integro molli lanugine vestit.
Atque haec de occiduis, quas cingunt equora, terris
Quæ denso Albanum præcingunt ordine Regnum